

Dokument zasedanja

B10-0055/2025 }
B10-0056/2025 }
B10-0057/2025 }
B10-0058/2025 }
B10-0059/2025 } RC1

20.1.2025

SKUPNI PREDLOG RESOLUCIJE

v skladu s členom 136(2) in 136(4) Poslovnika,

ki nadomesti naslednje predloge resolucij:

B10-0055/2025 (Renew)
B10-0056/2025 (Verts/ALE)
B10-0057/2025 (PPE)
B10-0058/2025 (S&D)
B10-0059/2025 (ECR)

o nujno potrebnem ukrepanju zoper nenehno zatiranje in proti lažnim volitvam v Belorusiji
(2024/3014(RSP))

Ondřej Kolář, Michael Gahler, Andrzej Halicki, Sebastião Bugalho, David McAllister, Tomas Tobé, Željana Zovko, Isabel Wiseler-Lima, Nicolás Pascual de la Parte, Mika Aaltola, Wouter Beke, Krzysztof Brejza, Daniel Caspary, Rasa Juknevičienė, Sandra Kalniete, Seán Kelly, Łukasz Kohut, Andrej Kovačev (Andrey Kovatchev), Miriam Lexmann, Reinhold Lopatka, Antonio López-Istúriz White, Ana Miguel Pedro, Paulius Saudargas, Liesbet Sommen, Davor Ivo Stier, Michał Szczerba, Alice Teodorescu Măwe, Ingeborg Ter Laak, Matej Tonin, Milan Zver
v imenu skupine PPE

RC\1313607SL.docx

PE768.970v01-00 }
PE768.971v01-00 }
PE768.972v01-00 }
PE768.973v01-00 }
PE768.974v01-00 } RC1

Janis Maniatis (Yannis Maniatis), Nacho Sánchez Amor, Tobias Cremer
v imenu skupine S&D

**Adam Bielan, Mariusz Kamiński, Małgorzata Gosiewska, Alberico
Gambino, Aurelijus Veryga, Michał Dworczyk, Joachim Stanisław
Brudziński, Ondřej Krutílek, Sebastian Tynkkynen, Rihards Kols, Jaak
Madison, Ivajlo Vlčev (Ivaylo Valchev)**

v imenu skupine ECR

**Helmut Brandstätter, Petras Auštrevičius, Dan Barna, Eubica Karvašová,
Michał Kobosko, Nathalie Loiseau, Jan-Christoph Oetjen, Urmas Paet,
Eugen Tomac, Lucia Yar, Dainius Žalimas**

v imenu skupine Renew

Mārtiņš Staķis

v imenu skupine Verts/ALE

**Resolucija Evropskega parlamenta o nujno potrebnem ukrepanju zoper nenehno zatiranje in proti lažnim volitvam v Belorusiji
(2024/3014(RSP))**

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Belorusiji,
 - ob upoštevanju sklepov Sveta o Belorusiji z dne 12. oktobra 2020 in 19. februarja 2024 ter sklepov Evropskega sveta o Belorusiji z dne 21. in 22. oktobra 2021,
 - ob upoštevanju izjav visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 1. avgusta 2024 o izpustitvi številnih političnih zapornikov in z dne 26. februarja 2024 o parlamentarnih in lokalnih volitvah ter njegove izjave v imenu EU z dne 8. avgusta 2023 ob tretji obletnici potvorjenih predsedniških volitev,
 - ob upoštevanju Splošne deklaracije o človekovih pravicah, Ustanovne listine OZN, Mednarodnega pakta o državljskih in političnih pravicah ter drugih mednarodnih instrumentov o človekovih pravicah, katerih podpisnica je tudi Belorusija,
 - ob upoštevanju poročila Urada visokega komisarja Združenih narodov za človekove pravice z dne 25. marca 2024 o človekovih pravicah v Belorusiji pred predsedniškimi volitvami leta 2020 in po njih,
 - ob upoštevanju resolucije Generalne konference Mednarodne organizacije dela z dne 12. junija 2023 o ukrepih v zvezi z Belorusijo, ki jih je v skladu s členom 33 ustave Mednarodne organizacije dela priporočil njen upravljavski organ,
 - ob upoštevanju člena 136(2) in 136(4) Poslovnika,
- A. ker 30-letno avtoritarno vladavino Aljaksandra Lukašenka v Belorusiji zaznamuje sistematično zatiranje političnih nasprotnikov in glasov nestrinjanja, vključno s prisilnim izginotjem Lukašenkovih kritikov; ker nelegitimni Lukašenkov režim od potvorjenih predsedniških volitev avgusta 2020 z rusko pomočjo sistematično zatira politične aktiviste, civilno družbo, zagovornike človekovih pravic, odvetnike, novinarje, umetnike, verske voditelje, sindikaliste in druge skupine v Belorusiji in tujini, več deset tisoč ljudi pa je bilo samovoljno pridržanih;
- B. ker EU in njeni številni demokratični partnerji v odziv na potvorjene predsedniške volitve leta 2020 in brutalno zatiranje, ki mu je sledilo, niso priznali niti rezultatov volitev niti Aljaksandra Lukašenka kot legitimnega voditelja in predsednika Belorusije;
- C. ker je po podatkih centra za človekove pravice Vjasna več kot 1250 političnih zapornikov v Belorusiji še vedno pridržanih v življenjsko nevarnih razmerah, mnogi med njimi pa so v slabem zdravstvenem stanju; ker je v priporu umrlo več političnih zapornikov, med njimi štiri samo v letu 2024; ker politične zapornike mučijo, jim odrekajo zdravstveno oskrbo, omejujejo obiske odvetnikov in družinskih članov ter jih

zapirajo v samice; ker je bilo od poletja 2020 kot političnih zapornikov priznanih 3697 oseb; ker je bilo samo v letu 2024 dokumentiranih več kot 8800 primerov politično motiviranega preganjanja, vključno z aretacijami, pridržanji, odpuščanji in drugimi oblikami zatiranja političnih zapornikov, njihovih družin in odvetnikov, aktivistov, novinarjev, duhovnikov, zdravnikov, Belorusov, ki so se vrnili v domovino, in drugih;

- D. ker je več mednarodnih organizacij, vključno z Uradom visokega komisarja za človekove pravice, dokumentiralo sistematične kršitve človekovih pravic v Belorusiji, vključno z mučenjem, samovoljnim pridržanjem, zapornimi kaznimi in drugimi hudimi oblikami odvzema prostosti, prisilnimi izginotji, preganjanjem iz političnih razlogov in zatiranjem svoboščin, kar po mednarodnem pravu pomeni hudodelstva zoper človečnost; ker je Litva septembra 2024 zadevo o razmerah v Belorusiji posredovala tožilstvu Mednarodnega kazenskega sodišča, da bi raziskalo hudodelstva zoper človečnost, ki jih je zagrešil Lukašenkov režim;
- E. ker ta nelegitimni beloruski režim namerava 26. januarja 2025 izvesti potvorjene predsedniške volitve, na katerih si bo Lukašenko prizadeval za sedmi mandat; ker je beloruska osrednja volilna komisija registrirala Lukašenka in še štiri druge pro forma kandidate; ker se sedanja predsedniška volilna kampanja odvija v okolju hude represije, ki ne izpolnjuje niti minimalnih standardov za demokratične volitve; ker je demokratičnim kandidatom prepovedano sodelovanje in je svoboda medijev močno omejena, ker so volivci ustrahovani in ker odsotnost neodvisnega opazovanja volitev dodatno spodkopava legitimnost volilnega procesa;
- F. ker tako parlamentarne in lokalne volitve, ki so potekale 25. februarja 2024, kot prihodnje zrežirane predsedniške volitve, ki naj bi potekale 26. januarja 2025, ponazarjajo, kako režim ne upošteva demokratičnih norm, saj so volitve v Belorusiji pod strogim nadzorom, oblasti morajo predhodno potrditi vse kandidate, demokratične stranke so izginile, volivci pa nimajo praktično nikakršne izbire; ker volilno kampanjo zaznamujejo pridržanja oseb, ki so sodelovale v kampanji drugih kandidatov na predsedniških volitvah leta 2020, in očitna pripravljenostjo za ostro zatiranje nasprotnikov;
- G. ker je bilo po podatkih centra za človekove pravice Vjasna med julijem in septembrom 2024 pridržanih vsaj 360 ljudi, številni demokratični voditelji pa so še vedno zaprti, vključno z dobitnikom Nobelove nagrade za mir Alesom Bjaljackim, Mario Kalesnikavo, Viktorjem Babariko, Pavlom Sevjarincem, Siarhejem Cihanovskim, Mihalajem Statkevičem in drugimi; ker je vsaj osem političnih zapornikov pridržanih brez možnosti stikov;
- H. ker se je povečal pritisk Lukašenkovega režima na osebje zahodnih diplomatskih misij, akreditiranih v Belorusiji, in druge tujce; ker je beloruski KGB pred uradom delegacije EU aretiral Mikalaja Hilo, lokalnega člana osebja delegacije EU v Belorusiji, ki je bil od aprila 2024 v priporu, decembra 2024 pa je bil obsojen na štiri leta zapor; ker ga je center za človekove pravice Vjasna uvrstil na seznam političnih zapornikov; ker sta bila nedavno pridržana dva japonska državljana na podlagi izmišljenih obtožb, da sta delovala kot agenta;

- I. ker je Lukašenko leta 2024 v upanju, da bo Zahod odpravil nekatere sankcije, pomilostil več kot 200 političnih zapornikov; ker se kljub pomilostitvam politične aretacije nadaljujejo, pri čemer je bilo samo leta 2024 na podlagi političnih obtožb obsojenih vsaj 1721 oseb;
- J. ker je beloruska zveza sindikatov že dolgo vključena v vladno strukturo Lukašenkovega režima in naj bi imela pomembno vlogo pri organizaciji ponarejanja volilnih rezultatov;
- K. ker beloruski režim s protiekstremističnimi zakoni skuša ovirati medijske hiše, pri čemer je bila za ekstremistične označena večina neodvisnih medijev, pridržanih pa je bilo vsaj 45 predstavnikov medijev, približno 400 jih je v izgnanstvu, drugi pa so tarče nadlegovanja in zlorab; ker imajo neodvisni mediji, kot so Belsat TV, Charter 97, Nexta, Radio Racyja, Radio Svaboda in drugi, ključno vlogo pri zagotavljanju bistvenih informacij in so platforma za demokratične glasove; ker beloruske oblasti z nadzorom, spletno cenzuro in dezinformacijami zastrujejo digitalni avtoritarizem in spodkopavajo možnosti za svobodne in poštene volitve leta 2025; ker beloruski propagandisti redno širijo dezinformacije o državah članicah EU in njihovih uradnikih ter onemogočajo dostop do informacij;
- L. ker je moralo od leta 2020 več kot 500.000 Belorusov zbežati iz države, nekatere pa Lukašenkov režim še naprej preganja, tudi s sojenjem v odsotnosti, grožnjami varnostnih sil in pritiskom na sorodnike, zaplembo premoženja in drugimi omejitvami;
- M. ker je bilo pod Lukašenkovim režimom usmrčenih več kot 250 oseb, obsojenih na smrt; ker je Belorusija edina država v Evropi in Srednji Aziji, ki še izvaja smrtno kazen, njeno področje uporabe pa se je leta 2022 razširilo na nejasno opredeljena teroristična dejanja, leta 2023 pa na „državno izdajo“;
- N. ker so represivni ukrepi v Belorusiji vse bolj usmerjeni proti verski svobodi, saj nedavno sprejetje zakona o svobodi vesti in verskih organizacij resno ogroža pravice in obstoj verskih skupnosti; ker je to zatiranje uperjeno tudi zoper verske voditelje, kot je na primer nedavna obsodba katoliškega duhovnika Henrika Akalatoviča na enajstletno zaporno kazen na podlagi izmišljenih obtožb o izdaji, kar je prvi tovrsten primer proti katoliškemu duhovništvu v Belorusiji;
- O. ker je Lukašenkov režim v izjemno pomoč Putinu, saj ruskim silam omogoča vstop na belorusko ozemlje, od tam pa obsežno invazijo na Ukrajino; ker je ta režim odgovoren za kazniva dejanja proti ukrajinskim otrokom, saj je med drugim vzpostavil prevzgojna taborišča za politično indoktrinacijo in militarizacijo; ker Rusiji in drugim pomaga pri poskusih destabilizacije EU in spodkopavanja evropskih teženj med sosedi EU, zlasti z uporabo migracij kot orožja na mejah EU in legitimizacijo avtokratskega režima Bidzine Ivanišvilija v Gruziji;
- P. ker je EU uvedla ciljno usmerjene sankcije proti Belorusiji v odziv na potvorjene volitve leta 2020, sistematične kršitve človekovih pravic in vpletenost te države v rusko vojaško agresijo proti Ukrajini, vključno s trgovinskimi omejitvami in sankcijami proti 287 posameznikom, tudi Lukašenku, in 39 subjektom;

- Q. ker se Lukašenkov režim z rusko pomočjo izogiba nekaterim sankcijam, saj ima prednostni dostop do trga in uporablja rusko infrastrukturo; ker poročila kažejo, da BelAZ, beloruski proizvajalec tovornjakov, proti kateremu so bile uvedene sankcije, razstavlja tovornjake v Belorusiji in pošilja dele v EU v ponovno sestavljanje pod različnimi blagovnimi znamkami, s čimer se izogiba sankcijam;
1. ponovno poudarja, da ne priznava izvolitve Aljaksandra Lukašenka za predsednika Belorusije; meni, da je sedanji režim v Belorusiji nelegitimen, nezakonit in zločinski; ponovno izraža neomajno podporo beloruskemu ljudstvu pri njegovem prizadevanju za demokracijo, svobodo in človekove pravice;
 2. obsoja pomanjkanje svobode, pravičnosti in preglednosti pred tako imenovanimi predsedniškimi volitvami v Belorusiji in poziva EU, njene države članice ter mednarodno skupnost, naj odločno zavrnejo prihodnje volitve v Belorusiji ter jih označijo za zrežirane, saj ne izpolnjujejo mednarodnih standardov za demokratične volitve; poziva EU, njene države članice in mednarodno skupnost, naj tudi po 26. januarju 2025 ne priznajo legitimnosti Aljaksandra Lukašenka kot predsednika, in poziva k organizaciji svobodnih in poštenih volitev v Belorusiji;
 3. obžaluje nenehne hude kršitve človekovih pravic in demokratičnih načel v Belorusiji, ki so se še okrepile pred tako imenovanimi predsedniškimi volitvami; obsoja sistematično zatiranje v Belorusiji, ki vključuje samovoljne aretacije, mučenje, nadlegovanje, slabo ravnanje s priporniki, vztrajno nekaznovanje in strukturno nespoštovanje dolžnega pravnega postopanja in poštenega sojenja; ponovno poziva, naj se takoj in brezpogojno izpustijo vsi politični zaporniki v Belorusiji ter naj se jim zagotovi odškodnina in povrnejo njihove pravice; zahteva, da se konča zatiranje političnih nasprotnikov in beloruske javnosti;
 4. ponovno poziva beloruske oblasti, naj spoštujejo pravice pripornikov, jim omogočijo zdravstveno oskrbo ter stik z odvetniki, družinami in mednarodnimi organizacijami;
 5. izraža globoko zaskrbljenost zaradi položaja političnih zapornikov, med katerimi so Maria Kalesnikava, Siarhej Cihanovski, Ales Bjaljacki, Mikalaj Statkevič, Mikalaj Hila, Valjancin Stefanovič, Maksim Znak, Viktor Babarika, Ihar Losik, Andrzej Poczobut, Palina Šarenda-Panasjuk, Uladzimir Mackevič, Marfa Rabkova, Uladzimir Labkovič, Aljaksander Jarašuk, Jana Pinčuk, Mikalaj Bankov, Andrej Navicki, Henrih Akalatovič, Uladzimir Kniha, Dzmitri Kučuk, Pavel Sevjarinec in drugi, od katerih se mnogi soočajo s hudimi zdravstvenimi težavami brez dostopa do ustrezne zdravstvene oskrbe ter so še vedno izolirani, slabo obravnavani in mučeni;
 6. meni, da je aretacija in obsodba Mikalaja Hile, lokalnega člana delegacije EU v Minsku, na podlagi očitno politično motiviranih obtožb kršitev diplomatskih praks zoper EU; poziva EU in države članice, naj hitro pripravijo verodostojni odziv;
 7. pozdravlja trdoživost beloruske civilne družbe in demokratičnih sil; ponovno izraža solidarnost z beloruskim ljudstvom in podporo njihovim legitimnim težnjam po demokratični in evropski prihodnosti; izraža solidarnost z beloruskimi demokratičnimi silami in organizacijami civilne družbe pri njihovih prizadevanjih za vzpostavitev

suverene, demokratične in uspešne Belorusije; ostaja zavezan sodelovanju z demokratičnimi silami, civilno družbo in neodvisnimi mediji v korist beloruskega ljudstva;

8. poziva EU in njene države članice, naj še naprej preiskujejo kršitve človekovih pravic v Belorusiji in podpirajo ukrepe za zagotavljanje odgovornosti, tudi z univerzalno jurisdikcijo; poziva EU in njene države članice, naj na podlagi univerzalne jurisdikcije preiskujejo hudodelstva zoper človečnost, ki jih je zagrešil Lukašenkov režim v Belorusiji in na ozemlju EU, ter naj po zgledu Litve zadevo o stanju v Belorusiji v čim večji meri predložijo Mednarodnemu kazenskemu sodišču v preiskavo in razmislijo o ustanovitvi mednarodnega sodišča za pregon kaznivih dejanj Lukašenkovega režima; poziva države članice, naj beloruskim odvetnikom, ki jih je režim izgnal, dovolijo opravljanje dejavnosti na ozemlju EU, da bi nudili pravno pomoč preganjanim Belorusom;
9. poudarja neprecenljivo delo, ki ga opravljajo zagovorniki človekovih pravic in predstavniki civilne družbe v Belorusiji pri spremljanju, dokumentiranju in poročanju o hudih kršitvah človekovih pravic in hudodelstvih zoper človečnost, ki se dogajajo v državi, da bi žrtvam zagotovili odgovornost in pravico;
10. ponovno poziva EU in države članice, naj podprejo politične zapornike in njihove družine, tudi tako, da zahtevajo dokazila o tem, kje se zaporniki nahajajo, zahtevajo njihovo izpustitev, poenostavijo postopke za pridobitev vizumov in osebnih dokumentov za tiste, ki bežijo iz Belorusije, ter nudijo rehabilitacijo in druge vrste podpore; poziva delegacijo EU in veleposlaništva držav članic v Belorusiji, naj še naprej opazujejo in spremljajo sojenja vsem političnim zapornikom;
11. poudarja, kako pomembno je, da se izgnani Belorusi zaščitijo pred preganjanjem Lukašenkovega režima in da se jim omogoči zakonito prebivanje in delo v EU; poziva EU in njene države članice, naj opozorijo na vprašanje zlorabe mednarodnih nalogov za prijetje znotraj Interpola, ter poziva zadevne države, naj ne izročijo beloruskih državljanov, ki so pobegnili iz države in bodo po vrnitvi v Belorusijo preganjani;
12. obžaluje, da so se represivni ukrepi v Belorusiji razširili na napade na versko svobodo, in sicer s sprejetjem zakona o svobodi vesti in verskih organizacij, ki grobo krši temeljno pravico do svobode veroizpovedi, vesti in prepričanja; poziva Lukašenkov režim, naj nemudoma ustavi pregon verskih skupnosti in cerkva;
13. poziva EU, naj še naprej podpira beloruske demokratične sile pod vodstvom Svjetlane Cihanovske; ponovno poudarja, da je treba podpreti beloruske demokratične sile, civilno družbo, študente, novinarje, vodje sindikatov, izgnane strokovnjake in druge, tako da se jim zagotovijo vizumi, štipendije, nepovratna sredstva in priložnosti za mreženje; spodbuja predstavnike beloruskih demokratičnih sil, naj ohranjajo in spodbujajo enotnost;
14. obsoja vpletenost Lukašenkovega režima v rusko vojaško agresijo proti Ukrajini in namerno podrejenost Belorusije Rusiji v tako imenovani državni uniji, ki zajema politično, geopolitično, gospodarsko, vojaško in kulturno področje; ponovno poudarja,

da je treba prispevati k močnejši beloruski nacionalni identiteti in vlogi beloruskega jezika ter se boriti proti poskusom Lukašenkovega režima ter Kremlja in njegovih posrednikov, da bi izkrivili in ponaredili belorusko zgodovino;

15. poziva EU in njene mednarodne partnerje, naj razširijo in okrepijo sankcije proti posameznikom in subjektom, odgovornim za zatiranje v Belorusiji in sodelovanje te države v ruski vojaški agresiji proti Ukrajini, hkrati pa odpravijo vrzeli v sankcijah; poziva EU, naj uvede sankcije zoper beloruske subjekte in posameznike, odgovorne za prisilno delo političnih zapornikov, pa tudi zoper blago, ki je pri tem proizvedeno;
16. poziva EU in mednarodne partnerje, naj nemudoma opredelijo, zamrznejo in poiščejo pravne poti za zaseg premoženja beloruskega vodstva in povezanih beloruskih subjektov, vpletenih v ruske vojaške operacije, pa tudi premoženja subjektov in posameznikov, ki vodijo Lukašenkovo tako imenovano volilno kampanjo, vključno z belorusko zvezo sindikatov, kot so Juri Sjanko, Hana Varfalamejeva in Valerij Kursevič; poziva evropska in zahodna podjetja, naj prenehajo delovati v Belorusiji;
17. poziva Unijo in države članice, naj še naprej opozarjajo na razmere v Belorusiji v vseh ustreznih mednarodnih organizacijah, zlasti v OVSE, OZN in specializiranih organih OZN ter v Mednarodni organizaciji dela, da bi okrepili mednarodni nadzor nad kršitvami človekovih pravic ter mednarodno ukrepanje v zvezi z razmerami v Belorusiji; poziva države članice, naj poskrbijo, da bodo mednarodna kazniva dejanja, ki jih je zagrešil Lukašenkov režim, še naprej dokumentirana, in da bodo storilci odgovarjali za svoja dejanja, okrepijo nadzor Urada visokega komisarja ZN za človekove pravice (OHCHR) nad stanjem človekovih pravic v Belorusiji, in sicer z zagotavljanjem polne podpore skupini neodvisnih strokovnjakov OZN za razmere na področju človekovih pravic v Belorusiji ter z ohranitvijo mandata posebnega poročevalca OZN za človekove pravice v Belorusiji, da bi še naprej spremljali nenehne kršitve človekovih pravic;
18. obsoja nezakonito premestitev več tisoč otrok, tudi sirot, z območij Ukrajine, ki jih zaseda Rusija, v tako imenovane rekreativne taborne v Belorusiji, kjer so izpostavljeni rusifikaciji in indoktrinaciji; odločno obsoja vpletenost beloruskega Rdečega križa v nezakonito deportacijo ukrajinskih otrok;
19. odločno obsoja dejstvo, da Lukašenkov režim uporablja migracije za destabilizacijo sosednjih držav članic EU, in sicer kot namerno taktiko organiziranja nedovoljenih migracijskih tokov, s katero se kršijo človekove pravice, izkoriščajo ranljivi posamezniki v politične namene in spodkopava regionalno stabilnost; poziva EU in njene države članice, naj si prizadevajo za usklajen odziv na to hibridno grožnjo, hkrati pa varujejo zunanje meje EU ter pravice in varnost ranljivih posameznikov;
20. poziva Belorusijo, naj vse smrtne kazni nemudoma pretvori v milejše oblike, uvede moratorij na izvajanje smrtne kazni in si prizadeva za njeno trajno odpravo;
21. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, ustreznim institucijam EU, vladam in parlamentom držav članic, Organizaciji za varnost in sodelovanje v Evropi,

Svetu Evrope, visokemu komisarju Združenih narodov za človekove pravice, japonski vladi, predstavnikom beloruskih demokratičnih sil in dejanskim beloruskim oblastem.